

Юрій ЩЕРБАК

завідувач відділу ІПСМ НАМ України,
мистецтвознавець

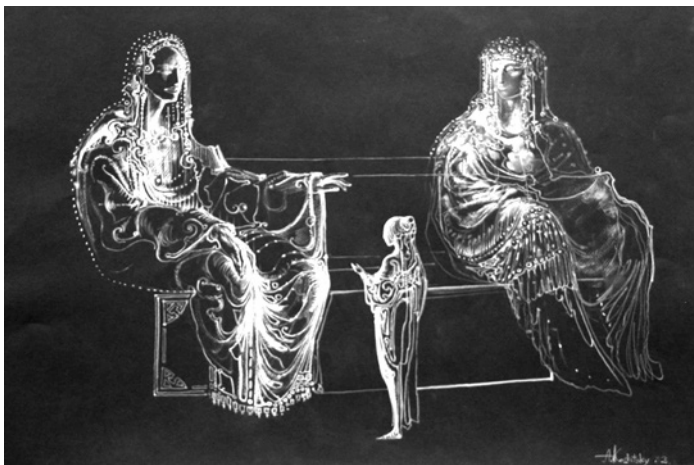
ПОТОЙБІЧЧЯ ДУШІ (ПАМ'ЯТІ ОЛЕКСАНДРА КОСТЕЦЬКОГО)

...У січні цього року перейшла з одного світу в інший душа визначного київського художника Олександра Костецького (1954–2010), сина відомого живописця попереднього покоління Володимира Костецького (1905–1968) — автора широко знаної картини «Повернення» (1947).

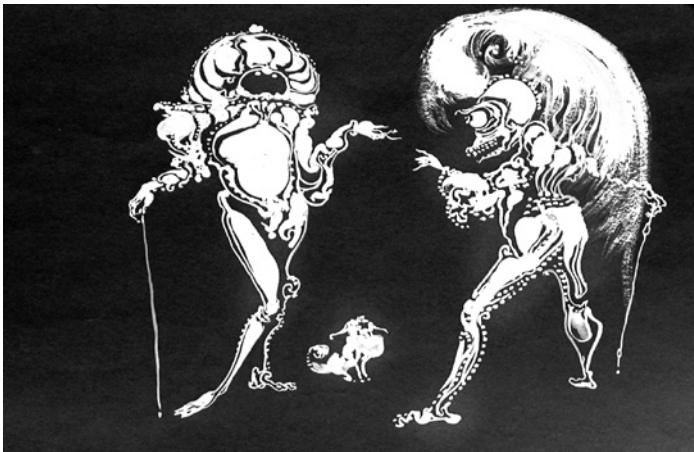
...За словами дружини Олександра Костецького, мистецтвознавця Ольги Козловської: «Твори мистецтва — це *об'єкти сили*. Твори фіксують стан (вимір) свідомості художника. Олександр цілеспрямовано й неухильно був у пошуку високих станів (вимірів) свідомості» [1].

...Погляньмо, як це відображено у графічній творчості (про живопис і скульптуру — окремо й іншим разом) Олександра Костецького.

Мал. 1. **Візит.** Молодша душа прийшла до двох старших душ. Жест лівою рукою. Жест прийняття. Одна із старших душ відповідає «жестом на жест» — теж лівою рукою (душа — жіноча («ліва») стихія, «переддвер'я» духу). Вона — «благословляє». Інша старша душа дивиться поглядом проникнення у майбутню долю молодшої душі.

Мал. 2. **Полярність** (поділ навпіл). Одразу звернімо увагу на руки цих «метафізичних» істот (котрі є втіленням «тези» й «антитези») — це «пальцева гра», яка ретельно розроблена у традиції індуїзму, але у нас — початки іншої традиції...

Мал. 3. **Шпаги.** Тобто, лінії хижого проникнення («фехтування» «тези» з «антитезою»). Одна шпага — біля горла візаві, але її зупинено жестом руки («пальцева гра»), а в іншій руці — шпага, «прихована плащем».

Мал. 4. **Мудрість.** Звернімо увагу на лінійні вихори насиченості внутрішнім досвідом. І на «асиметрію» очей.

Мал. 5. **Вченість.** Необхідність у «цьому світі» «зниження» й «роздрібнення» мудрості заради проникнення у окремі «деталі життя».

Мал. 6. **Конфігурація** душі. Звернімо увагу на «позицію тіла», на пальці, на «вирізки» в руках. Рибка в кулеподібному акваріумі — символ «ситуації душі».

Мал. 7. **Сон душі.** Сон чи «ява» — що «реальніше»? Творчість Олександра Костецького ставить ряд змістовних запитань.

Отже, підведемо — поки що у рамках цієї акцентовано короткої й суто попередньої розвідки — необхідні підсумки. Нашою метою було, зокрема, вибрати й розмістити графічні твори Олександра Костецького у такій структурній послідовності, котра б уже суто візуально-образною своєю змістовністю надала можливість уважному читачеві хоча б попередньо відчутти, що таке (й чим є насправді) *сучасне глибинне мистецтво*.

Зокрема, щодо іконографічної стилістики творчості Олександра Костецького. Цього разу ми зробили «наголос» на таких змістовно-іконографічних елементах: душа (й її пригоди «по обидві сторони світу»); жест (символ *волі*); шпага (продовження *жесту волі*); полярність (зіткнення двох — чи багатьох — «метафізичних» *воль*); сон (символ «коридору між світами»), а також деяких інших.

Микола Недзельський — київський художник (сайт: np.com.ua), друг Олександра Костецького: «Олександр був — та й, звичайно, є — справді особливою людиною. Зокрема, йому був вільно й начебто «несамохить» доступний вимір, котрий називають по-різному, найчастіше — «астральний план». Він не тільки цілком невимушено «входив» у цю специфічну царину, а й міг запам'ятати й відтворити побачене» [2].

1. Див.: Олександр Костецкий: Альбом / Живопись, графика. — К., 1998; а також сайт: akostetsky.com

2. Микола Недзельський на основі зібраного та систематизованого Ольгою Козловською великого обсягу матеріалів щодо творчості Олександра Костецького створив DVD фільм «Олександр Костецкий» (2010); див.: akostetsky.com

Анотація. Стаття експлікує графічну творчість київського художника Олександра Костецького (1954–2010).

Ключові слова: душа, жест, полярність, воля.

Аннотация. В статье рассматривается графическое творчество киевского художника Александра Костецкого (1954–2010).

Ключевые слова: душа, жест, полярность, воля.

Underworld of Alexander Kostetskiy's soul.

Yuriy Shcherbak

Annotation. The article explicates art drawing of Kiev artist Alexander Kostetsky (1954–2010).

Key words: soul, gesture, polarity, will.